

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemanja ali v Gorici na dom pošiljana: vse leto . . . 15 K

Posamične številke stanejo 10 vin. V Gorici se prodaja „Soča“ v vseh tobakarnah.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Kazipot po Goriškem in Gradiščanskem“ in dvakrat v letu „Vozni red železnic, parnikov in poštne zvez“. Na naročila brez doposlano naročnine se ne oziramo.

SOČA

„Vse za narod, svobodo in napredek!“ Dr. K. Lavrič.

Uredništvo
nahaja v Gosposki ulici št. 7 Gorici v I. nadst. na desno.

Upravišstvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadst. na levo v tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

Oglas in poslanice se računijo po Petit-vrstah, če tiskano 1-krat 16 vin., 2-krat 14 vin., 3-krat 12 vin. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru. Reklame in spisi v uredniškem delu 30 vin. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in sal.

Gorica, dne 12. 11. 1911.

Slovenci, dasi majhen narod, imamo največjega političarja, moža tako stopnjevanih zmoglosti, da je celo parlamentarni konkurenti imajo za državniško kapaciteto. Načelnik S. L. S. dr. Ivan Šusteršič, najdarovitejši politik v zbornici, je govoril 10. t. m. v zbornici pri budgetni debati edini res pomembni politični govor v novem parlamentu in edini opozicijski. Tako so sodili žurnalisti — pri „Slovenecu“ seve. In ti žurnalisti pristavljajo patetično: „Tako obračunava naš klub! Jalove interpelacije, medlo javkanje, vprašanja na predsednika prepušča drugim. Brez potrebe ne trati časa s praznimi besedami. Naši poslanci pa delajo, in ko je treba, stopijo na plan z jasno besedo“ ita. In potem: „Dr. Šusteršičev govor je političen program v najširši zasnovi; demokratična misel, zaupanje do ljudstva mu je temelj, ogreva ga kot kresno solnce vroča ljubezen do našega naroda, nepopisno svežost in sijajnost pa mu daje državniška razboritost“. Dosti, gospodje, gosti! Jaz vstopim v slovensko ljudsko stranko, njen sem, ona, edino ona ima voditelja, pred čegar retorsko zmoglostjo, politično bistrovostjo in državniškimi „šahovskimi potezami“ strme stari parlamentarci, vrli narodnjaki, strogi opozicionalci. Dajti mi pristopnico! Plaudite, amiči!

Tako sem postal član klerikalne politične organizacije. In čakal sem na to, kar se bo zgodilo. Upiral sem svoje oči na Dunaj, pričakoval dejanj. In glej: „Hrvaško-slovenski“ klub vodi politiko proste roke!

Tako, gospoda? Proste roke? Nič več opozicija od nekoč? — Stürgkh je sestavil novo ministerstvo. Jugoslovani so bili spregledani. Jugoslovani izvoljeni na reprezentanca. „Hrvaško-slovenski klub“, zaenkrat ne ve, kaj naj počne. Prej je Gautsch sestavljal ministerstvo. Jugoslovani so bili spregledani. „Hrvaško-slovenski klub“ ni vedel, kaj na počne. Šel je v opozicijo. Prej je bil Bienertli III.,

pred njim Bienertli II., prej Bienertli I., in prej Beck itd. Kje je Lil takrat takratni „Slovenski klub“? Jugoslovani so bili vedno spregledani. In „Slovenski klub“ je bil enkrat v opoziciji, potem v vladni večini, pa zopet v opoziciji. „Slovensko Enoto“ je brodar Šusteršič speljal na peščine, kjer jo je pustil obsesti. Jeli bil mož tudi takrat, in prej, in pozneje, je bil v vseh teh različnih „položajih“ vedno tisti „najdarovitejši politik zbornice“, ga je tudi takrat „ket kresno solnce ogrevala ljubezen do naroda“, mu je tudi takrat bila lastna „nepopisna svežost in državniška razboritost“?

Oho! Sedaj, ko so Jugoslovani znova spregledani, „Enoto“ pa ni več, kaj naj stori Hrvaško-slovenskega kluba umni poglavar? On proglasi politiko proste roke. To se pravi, on bo čakal, kdaj odpade zanj kaka kost, in on bo urgriral, urgriral: Če pride Stürgkh v hujše škripce, morda radi najne parlamentarizacije kot posledice očrnske sprave, bo Ivan, ta politični Dimež, Kranjske dežele strah, prvi brenil Stürgkha, morda odločilno; in če bo Stürgkh imel ugodne ansipcije, bo Dimež-Šusteršič prvi tekkel k njemu v — antichambre. To čakanje na ugodni trenutek, ki naj deda, kar manjka možu lastnih moči, to zavratno a spretno čakanje v zasedi znači Šusteršičevo taktiko. Vsako sredstvo mu je dobro, da pride do vspela. Doma korupcija, ki smrdi no neba, organizacija špohlega, pivskega, pretepaškega ekscediranja, politično vlačugarstvo; kotiranje z vlado, mehkoča proti germanski „pénétration pacifique“ v Justici in administraciji; hinavščina, ščuvanje in špispurgarstvo; na Dunaju (bolje, v Pešti) pa glasuje obstruktivist za 500 millionsko posojilo v militaristične svrhe, išče sebičnih stikov z „Enoto“, jo razbije, se ponuja vladi, antišambirira, lansirira v javnost napačne informacije o sestankih z Gautschem, se zopet ponuja in potem grozi, — sedaj pa, ko so odrekli vsi vijaki, gre v zasedo, „in den Schmollwinkel“, bi rekel Nemeec; pačetski se postavi v eno vrsto z govorniki Kramarjeve, Rennerjeve, Mas-

rykove in dr. sorte in pove na vsa usta, velikim in malim strankam, oznanj strmečemu svetu novico: Da smo Jugoslovani Avstriji potrebni, da ščitimo jug, in — da se ne bojimo! Politika proste roke bo morda politika železne pesti. Šusteršičev je ta „morda“!

To ni bil govor. Še manj dejanje. To je bila deklamacija, teatralna za nas, informativna na zgoraj. Na zunaj grožnja, v jedru prošnja za — frak z zlačin našim, za sankcijo sistematične korupcije, za afirmacijo klike. Politika proste roke je temu političnemu Dimežu — politika odprte roke.

Gospodje, vračam vam člansko izkaznico! Izstopam!

Taka je naša politika. Ni le revna, tudi lažnjiva je, kar se da. Lažnjiva tako, da se gnusi pošteno mislečim, gnusi tembolj, čimbolj imamo priliko, prodreti v njeno bistvo. Na slučaju Šusteršičevega govora se to zopet enkrat najbolje vidi. Mož je podpiral svoja skrita stremjenja, svoje egoistne naklepe, katerim je posvetil svoje življenje, z argumenti, ki so resnični. V tem tiči njegova odgovornost: Bodisi, da doseže nedo — nemoralen, korupcionisten smoter — da ga ne doseže, on laže, da se bori za jugoslovane, za „narod od Drave do Kotorca“, včasih „za trializem“, ali kakor že slovejo vsi ti nom de guerre, in obenem spravlja ob ves kredo ona stremjenja, ki so nam sveta. On hoče doseči sankcijo reakcije, postati njen minister in upravnik v njenem imenu in interesu zaupnik krone; v to svrhu govori o slovenskem jugu. Nam pa je smoter osamosvoja slovenskega juga, koncentracija naprednih elementov in strank, selfgovernment, odprava gospodarskih (carinskih) mej proti jugu, stik z neavstrijskimi jugoslovani. In Šusteršič, ki vidi med nami kralj jugoslovanskega Piemonta, denuncira — vse v dosegu svojega strankarskoreakcionarnega smotra — vsa naša državo hranjujoča stremjenja na zgoraj za iredentno! In ta mož, ki je dovolil v imenu svoje stranke toliko justičnih, ad-

ministrativnih in drugih zločinov proti integriteti naše rasodnosti, ta mož sebičnež in glavar „Slovenčeve“ denunciantске tolpe se ne pomišlja, sklicevati se na iste zahteve, ki jih čimdalje bolj glasno povdarja jugoslovanska „iredenta“. V momentu, ko proglasi politiko „odprte“ roke, jo opravičuje z našimi narodnimi, z našimi kulturno-revolucionarnimi, z našimi „iredentovskimi“ načeli in zahtevami. Tako daleč smo prišli, da progaša Šusteršič politiko grabežne roke političnega rokovnjača v imenu tlačenja nemških narodnosti, in da opravičuje svoje rokovnjaštvo z resnico, da „Brez nas ne gre“.

Možu, kakršen je on, volčji naturi, stoji nasproti edini Ravnihar. Tega absorbira Ljubljana, Gregorina absorbira Trst. Rybač, — tega absorbira Trst in Tripolis. (Moje osebno mnenje!) Spinčič, Laginja, Mandič, osebno vsega spoštovanja vredni možje, ki pa žive še globoko v oni ideologiji, ki smo si jo ustvarili v osemdesetih letih. Glede Istre je ta ideologija morda, pravim morda, upravičena. Glede nas že dolgo ni več, in zato je postala reakcionarna.

Vkljub temu pa še nimamo niti doma, da ne govorim o parlamentu, nobene koncentracije. Napredna stranka na Kranjskem — stojna, na Goriškem samostojna, na Štajarskem samostojna, na Koroškem nič... Nobene centralizacije, nobene organizacije, nobene iniciative iz krogov naše takozv. inteligence. Dijaštvo indolentno, kulturne institucije, kakor pove dr. liešičeva statistika, špisarske, polimpotentne, kilave. Na kooperacijo s socialno demokracijo ne smeš misliti, sicer te prekolnejo. „Iredenta“ je maloštevilna, osamljena, in na Dunaju govore Šusteršiči fulminantne govore, da brez nas ne bo šlo...

Kaže, da ne bo predolgo, pa bomo zopet v krizah, ali vsaj v kabinetnih rekonstrukcijah. Šlo bo seveda brez nas, če se kaj kje zatakne. In po toliko in toliko rekonstrukcijah in krizah bo prišel š 14. potem zopet nekoliko kriz, pa morda nepričakovan razpust. Ali hočejo napred-

Maksim Gorki.

FOMA GORDJEJEV.

Roman.

(Dalje.)

Do tega dneva Ignat ni bil vzbujal v sinu nobenega posebnega čustva: deček se ga je bil navadil, njegova ogromna postava mu je postala znana, bal se ga je nekoliko in vedel obenem, da bi mu oče storil vse, česar koli bi ga prosil. Včasih Ignata po dva dni ni bilo doma, tudi teden dni, ali celo vse poletje ne — in Foma skoro da ni zapazil tega, ker je bilo njegovo srce polno ljubezni do tete... Ignat je prišel in deček se je radoval — česa, tega bi najbrž ne bil mogel povedati: prihoda očetovega ali igrača, ki mu jih je prinašal? A sedaj je tekkel Foma Ignatu nasproti, ko ga je zagledal, prijel ga je za roko, gledal mu s smejaščim se licem v oči in hrepenel po njem, ako ga ni v čel dve ali tri ure. Oče mu je postal zanimiv, vzbujal je njegovo radovednost in razvijal v njem ljubezen in spoštovanje do sebe. Kedarkoli sta bila skupaj, je prosil Foma očeta:

»Ata, pripoveduj o sebi...«

Parobrod je plul že po Volgi navzgor. Nekoč, v so- parni julijevi noči, ko je bilo nebo pokrito z gostimi, črnimi oblaki, so dospeli v Kazanj in se zasidrali koncem orlaške karavane ladij. Rožljanje sidrskih verig in vpitje moštva je vzbudilo Foma, gledal je skozi okno in videl, kako so se v daljini temi igrale svetle, male lučke, voda pa je bila črna in gosta kot olje — drugega ni bilo videti. Plaho se je krčilo dečkovo srce in začel je pazno poslu-

sati. Od nekodi je dospela komaj slišna, žalostna pesem, kakor tožba: na karavani ladij so se klicali stražniki; parobrod je jezno šikal, izpuščaje paro in tiho in žalostno je pljuskala črna voda reke ob ladijine boke. Pozorno je gledal deček v temino, dokler ga niso zabojele oči in razločeval v nji črne kupe in nad njimi, v višini brleče luči... Vedel je, da so to barke, toda ta gotovost ga ni pomirila, ko so se jele porajati v njegovi domšljiji strašne, temne postave.

»O-!!« se je razlegel od daleč zategel glas, ter zamrl, kot ihtenje... Nekdo je prihajal sedaj s krova k robu ladije.

»O!« je zaklicalo v drugič, a že bliže.

»Jefim!« je zaklical nekdo polglasno na krovu.

»Jefimka!«

»No-o?«

»Hudič! Vstani! Vzemi kavelj!«

»O-o!« je zastokalo v bližini in prestrašen je skočil Foma od okna.

Čudni klic je prihajal vedno bliže, rastle v svoji moči, ihtel in se topil v mrakovih. In razburjeno so šepetali na krovu:

»Jefimka! Vstani vendar... gost plava!«

»Kje?« se je oglasilo hitro vprašanje; potem so se podrsnile gole noge po krovu, slišalo se je, da so tekali semtertje in mimo dečkovega obraza sta se spustila od zgoraj dva velika kavlja skoro brezglasno v gosto vodo.

»O-o-o-st!« je zastokalo nekje v bližini in nato je nalahko in čudno zapljuskala voda.

Deček je ob tem žalostnem klicanju drhtel strahu, ne da bi mogel odmakniti roki od okna ali odtrgati oči od vodne površine.

»Zažgi svetilko... nič se ne vidi...«

»Tako?«

In tedaj je pala na vodo pega mrkle svetlobe... Foma je videl, kako se voda tiho giblje in valovi, kakor bi se tresla od boleti.

»Glej, glej...« je zašepetal nekdo, prestrašen na krovu.

In ta hip se je pokazal v pogi svetlobe na vodi velik, strašen človeški obraz, z belimi, oskaljenimi zobovi. Plaval je in se zibal na vodi, njegovi zobje so se obračali naravnost proti Fomi in kakor bi govoril z nasmehom:

»Ah, mali, dečko... hladno je, ... srečno!«

Kavlja sta se stresla, dvignila se v zrak, potopila se nato zopet v vodo in začela previdno nekaj porivati.

»Porini ga... le porini ga... pa pazi, da ne pride pod kolo!«

»Porini sam!«

Kavlja sta drčala ob palubi in jo praskala z glasom, ki je bil podoben škripanju z zobmi. Foma ni mogel obrniti očesa proč. Teptanje nog, ki se je oglašalo na krovu nad njegovo glavo, se je oddaljevalo počasi proti zadnjemu koncu ladije. In tam se je zopet razlegel tisti otožni glas:

»Go-o-o-st!«

»Ata!« je glasno zakričal Foma. »Ata!«

Oče je skočil pokonci in se vrgel k njemu.

»Kaj je tam? kaj... delajo?« je kričal Foma.

V velikanskih skokih in luto rjoveč je tekkel Ignat iz kajute. Vrnil se je kmalu, še prej, nego je došel Foma, omahuj in oziraje senaokrog, do očetove postelje.

»Prestrašili so te... no, to nič ne dé!« je rekel Ignat in ga vzel na roki. »Vlezi se k meni!«

»Kaj je to?« je tiho vprašal Foma.

homiseleči elementi — brez razlike struje — čakati neopripravljeni, neorganizirani, da jim slučajno pripade kak mandat? Se ne zavedajo, da bi z njo sili vvesti to na- so neobogljeno politiko v napredne smeri, da se rešimo, če že družega ne, vsaj ger- manizacije, da dobimo svoje šole, svojo univerzo, da postane dosedanja že- lja po avtonomiji, geslo »proč od Gradca« itd. že enkrat pokret?

K.

katera skrbi za zdravo kožo in hude in obiti se pog ter ohraniti nežno in mehko kožo ter belo polt, se umiva je s

Dama, **lijumim mlečnim milom** (znamka konjček) **travka Bergmann & drug** **Teschel na Elbi.**

Komad po 80 vin. se dobi v vsaki lekarni, mirodnicah in prodajalnih parfumov.

Goriški deželni zbor.

Goriški deželni zbor ne more delo- vati. Krivda je na strani večine.

Dež. zbori bodo mogoče sklicani po no- vem letu na večtedensko zasedanje. Go- riški deželni zbor najbrže ne bo sklican, ker ni garancije za redno in uspešno de- lovanje in ker težijo še stari grehi večino. Merodajni krogi ne priznavajo legalnosti deželnega odbora, zahtevane remedure pa se brani večina, ki stoji na stališču, da je vse prav, kar stori ona ter da sme de- želni zbor skleniti in storiti, kar hoče, pa če to še tako bje v obraz parlamentarnim običajem; nihče se ne sme protiviti dežel- nemu zboru, on je najvišja inštanca.

Volitev deželnega odbora se je iz- vršila v tretji seji deželnega zbora 28. decembra 1909.

Iz splošne volilne skupine in iz sku- pine kmečkih občin (navzočih poslancev 15, vseh v teh skupinah je 16) je bil izvol- jen za odbornika Berbuč; za namestnika Zega.

Iz skupine mest in trgov ter trgov- sko-obrtnih zbornice (navzočih 6 poslan- cev, vseh v teh skupinah je 7) je bil iz- voljen za odbornika dr. Pinavčig; za na- mestnika dr. Venier.

Iz skupine veleposestva (navzoči 3 poslanci, vseh je 6) je bil izvoljen za od- bornika dr. Pettarin; za namestnika Blasig.

Iz cele zbornice je bil izvoljen za od- bornika dr. Gregorčič; za namestnika dr. Stepančič.

Navzočih ni bilo torej pri volitvi de- želnega odbora kar 5 poslancev, in sicer slovenskih: 3 iz veleposestva, 1 iz kmeč- kih občin, 1 iz skupine mest in trgov.

V prejšnji seji namreč so bili zvesti zavezniki razveljavili izvolitev iz slo- venskega veleposestva, na kar sta odlo- žila mandat še dr. Gregorin in Gabršček.

Dr. Gregorčič je hotel razveljavljenje in laški zavezniki so pritrdili; na podlagi praznih, neutemeljenih, nedokazanih trdi- tev je bila uničena izvolitev treh velepo- sestniških poslancev, ne da bi se bil o res- ničnosti prepričal poprej verifikacijski od- sek. Ta čin najdrznejšega nasilstva ve- čine je bil uprizorjen z namenom, da ostali trije laški veleposestniški poslanci nevi- rano volijo svojega deželnega odbornika.

Laški liberalci so takrat neizmerno hvalili dr. Gregorčiča, kako pameten po- litik je on, ki se je udal ter izročil usodo goriških Slovencev v roke Lahom — ali večji nemški listi so obsojali Pajer-Gre- gorčičevo početje in v vladnih krogih niso odobraval nasilstev Pajer-Gregorčičeve zveze.

Deželni zbor pa je na vse to »delo- val«. Prav je storila vlada, da je pustila zavezniške »zborovati«. Je vsaj videla, če- sa so zmožni in kak je deželni zbor pod to »delovno večino«. Zavezniki so uganjali neumnosti ter šikanirali laške klerikalce kar so le mogli, a strašno pridni so bili za- vezniki. To je bilo predlogov, interpelacij, resolucij, načrtov; karkoli se je dalo, so kopirali po drugih deželnih zborih in vla- do pozivljali, naj stori hitro to in ono, ka- kor da bi znala čudeže delati. Delili so podpore na desno in levo, kolikor je kdo hotel. — O zlati vek zdaj Goričanom pri- de! Tako so vsikljali in ponosno hodili

okoli: Mi smo mi, ki deželne lonce pe- ljamo!

Na jesen 1910. je bil zopet sklican de- želni zbor. Oživela je v Gregorinova stara hudobija! To pot ni hotel razveljaviti iz- volitve iz slovenskega veleposestva, mar- več poslal jo je v odsek, masakrirati je ho- tel Gabrščka; izposloval je res z nasto- pom, ki bo dr. Gregorčič v večno sramo- to, da je bila Gabrščekova izvolitev uničena. Ali urezal se je dobri dr. Gre- gorčič in z njim laški zavezniki njegovi, kajti po tem nečutenem nasilstvu je bil deželni zbor zaključen. Dovolj je bilo lo- povščine. In to lopovščino je obsodila z ostrimi besedami vsa poštena javnost.

Vlada noče sklicati več našega de- želnega zbora in tudi dopolnilnih volitev ne razpiše za prazna 2 mandata, ker pač namerava razpustiti goriški deželni zbor.

Zavezniki kličubejajo vladi in silijo, da bi se jim udala ter tako odobrila skrajno njihovo neparlamentarno, barbarsko po- četje, ali vlada se jim ni udala, ker se pač tudi ne more udati njim, ki so s cinično hladnokrvnostjo pogazili najprimitivnejša načela dostojnega parlamentarizma in dol- žnosti, kakoršnih se mora zavedati vsaka večina nasproti manjšini.

Stali bi torej najbrže pred novimi vo- litvami. — Glavni krivec na nedelovanju deželnega zbora in na morebitnih novih volitvah pa je ...

dr. Anton Gregorčič.

On ima na vesti vse te deželi tako škodujoče razmere. On naj izgine; on je izvor vsemu zlemu v deželni hiši. Name- sto da bi se vezal z ostalimi slovenskimi poslanci proti razdvojenim Lahom, pod-pira rajši najhujše naše sovražnike v ne- izmerno gorje goriških Slovencev. On drži pokoncu te naše največje sovražnike: zato pa zadene njega glavna odgovornost za neznosne razmere v deželni hiši in za velikansko škodo, izvirajočo iz teh raz- mer goriškim Slovencev.

On in Pajer naj izgine iz deželnega zbora pa bo kmalu bolj! V znamenju boja proti temu dvema škodljivcem: naše dežele naj bi se vršile prihodnje volitve na obeh straneh in naj bi se završile z uspehom!

Shod v „Volkshalle“ na Dunaju.

V nedeljo se je vršil na Dunaju v »Volkshalle« v mestni palači shod, ki je v marsikaterem oziru zanimiv.

Na shodu so govorili proti sedežu laške pravne fakultete na Dunaju in proti češkemu šolan na Dunaju in na Nižje-Av- strijskem. Shoda se je udeležilo nad 3000 oseb.

Proti laški pravni fakulteti na Du- naju in proti češkemu šolanu je govoril po- slanec Pollauf. Rekel je, da je Dunaj nemško mesto ter mora ohraniti svoj nemški značaj. Zato ne more biti govora o laški pravni fakulteti na Dunaju in ne o čeških šolah na Dunaju ne na Nižje-Avstrijskem sploh. Češke šole so provo- kacija nemškega prebivalstva. Laška pravna fakulteta bi značila začetek raz- narodovanja nemškega Dunaja.

Če je rekel naučni minister v opra- vičenje otvoritve laške pravne fakultete na Dunaju, da gre za to, da se da Lahom nekaj, kar so že imeli, da se gre torej za »restitutio in integrum«, se oglašamo tudi mi za »restitutio in integrum« z za- tevo, da se nam povrne meje države pred letom 1866. (Odobravanje.)

Pollauf je nato povdarjal, da Avstrija mora biti in ostati nemška država ter mo- ra ohraniti zvesto zavezništvo z Nemčijo proti Franciji in Angleški. (Odobravanje.)

Pollauf je omenil, da je cesar daroval 1864. za češko šol. družbo 5000 K, tu so zaorili velezdajalski glasovi po dvorani. Vlado komisar je molčal.

Pollauf pravi, da ob času krize po- vodom aneksije Bosne, ko so vsi Slovani delali zapreke Avstriji (Klici: Tudi Lah! Drugi klici: Brigantje in morilci v Tripo- lisu)! je samo cesar Viljem pomagal Avstriji. (Frenetični aplavzi, klici »Hoch Hohenzollern«, »Hoch der Kronprinz Deutschlands«!)

Govoril je tudi dr. Waber, rekoč o Čehih, da ne ustanavljajo čeških šol na Dunaju, da bi ugodili svojim kulturnim zahtevam, marveč le z namenom, da bi podminirali nemška tla.

Oglasili so se nato še drugi govorniki, ki so se vsi izrekli proti nemškemu šo- lam na Dunaju in Nižje-Avstrijskem.

Potem je bila sprejeta tostvarna reso- lucija; na to je množica pred mestno pa- lačo pela »Die Wacht am Rhein« ter ži- vahno aklamirala Hohenzollernce.

Govorilo se je, da so hoteli demon- strantje pred naučno ministerstvo, da bi tam demonstrirali, hoteli so baje tudi iti kričat pred neko češko banko, ali policija je preprečila vse to. Ni bilo ne konfliktov ne aretacij. Baje se je govorilo tudi o nameri demonstracije pred italijanskim poslaništvom.

»Hoch Hohenzollern! Hoch der deu- tsche Kronprinz«! so kričali povsem svo- bodno. To je torej na Dunaju dovoljeno. Tako ima Nemčija Avstrijo v krempljih, da so take demonstracije dovoljene. Za Nemčijo in proti Slovanom se sme v Av- striji vse storiti.

Take demonstracije proti češkemu šo- lam na Dunaju pač ne bodo uplivate do- bro na sedanji položaj marveč pomagajo že tako netrdni Stürgkhov stolček.

Demonstrantje in zborovalci v Volks- halle so čutili, da veje iz sedanjega mi- nisterstva Slovanom strupen veter, zato pa so hitro zopet enkrat protestirali proti češkemu šolanu. To jim je glavno ... Lah pa še tudi končno laško kaj naučijo, da bi vedeli, kake prijatelje imajo v Nemcih, ki jim skoro vsi ne privoščijo pravne fakul- tete, kakor sploh Nenemcem ne privoščijo nobene visoke šole.

Dr. Josip Vošnjak.

(Dalje.)

V šumnih dneh je došel v Ljubljano po februarški ustavi. Ob enem so bile razpisane volitve v deželne zборе.

Takrat se je vse radovalo, da je sploh dana bila ustava in v tej navdu- šenosti nikdo ni opazil, kakšna krivica se je storila z volilnim redom kmetskim ob- činam in še posebej slovanskemu prebi- valstvu Avstrije. Schmerling in njegovi nemški sodelavci so pri sestavi te ustave in volilnih redov imeli le en cilj pred očmi, Nemcem zagotoviti večino v vseh deželnih zborih. Izmislili so si za to tri skupine, kmetsko, mestno in veleposestno, in število mandatov na te skupine raz- delili ne gledé na število volilcev, ne na znesek od njih plačevanih davkov. In da bi se ta skrajno krivični volilni red ni- koli ne mogel izpremeniti v kvar Nem- cem, za to je skrbela določba, da se sme volilni red le izpremeniti, ako so navzo- čne tri četrti vseh poslancev in dve tre- tjini navzočih za izpremembo glasujeta.

Že 20. marca so volile kmetске sku- pine na Štajerskem, seveda nobenega za- vednega Slovence, pač pa v Ptujju adjun- kta Mihaela Hermana, ki je pozneje bil najodločnejši zastopnik Slovencev v de- želnem in d. žavnem zboru.

Pri volitvah na Kranjskem 21. marca je bil dr. Jan. Bleiweis na treh krajih iz- voljen, zraven njega na Gorenjskem dr. Lovro Toman in v Idriji Dragotin Dež- man, oba zraven Bleiweisa najbolj čislana narodnjaka. Toman je bil odvetnik v Ra- dovljici in znan kot pesnik in blesteč go- vornik, Dežman pa po svojih pesmih »Sla- va Slavjanom«! in »Proklete grablje« obče čislana med vsemi Slovenci. Na oba so se trdno zanašali in se veselili, da sta oba bila od dež. zbora, ki se je sešel 6. aprila, izvoljena v državni zbor. Toman je res zvest ostal svojemu nar., Dežman pa je še tisto leto se prelevil iz narod- njaka v nemškutarja in postal za vse čase prototip grdega renegata.

O Dežmanu pripoveduje dr. Vošnjak, da je bil zelo častilakomen pa proti Blei- weisu in Tomanu ni mogel prevzeti pr- vega mesta. Zato je uskočil med nemšku- tarje.

Bleiweisa imenuje dr. Vošnjak v svo- jih »Spominih« pravega slovenskega pre- roka.

O »Novicah« in Bleiweisu piše v »Spominih«:

»Vsaka sredo je bila imeniten dan, ker smo komaj pričakali, da smo v roke

dobili »Novice«. Segli smo najprej po dnevnih novosti v »Novičarju«. Tam je v vsakem listu bila ostra polemika proti lažljivim dopisom v »Presse« in »Tri- ester Zeitung«. Dopisnik je bil, kakor se je vobče vedelo, urednik uradne »Laib. Ztg.«, neki dr. Isleib. Njega se je lotil oče Bleiweis v vsakem listu in ga neusmilje- no razčesal, da ni dobre dlake na njem ostalo. Potem je bil na vrsti neki trgovec Heimann, ki je v mestnem zastopu najhuj- rogovilil proti Slovincem. Heimann je nekaj let pozneje moral napovedati kon- kurs in izgubil je iz Ljubljane. In ko je poletel Dežman se razkrihal, letele so na njega take strele »Novičarja«, da bi se Dežman, ako bi imel še količkaj čuta za čast, moral skrivati pred vsemi poštenimi ljudmi.

Ko bi Bleiweis družega ne bil spisal, kakor vse te mnogoštevilne polemike, ki so res v srce zadevale nasprotnika, bi se mu moralo odkazati prvo mesto med pro- buditelji naroda.

Levstik se je sicer enkrat, ko smo skupaj sedeli v Permetovi gostilni v Špi- talskih ulicah, izrazil: »Očka?« (tako smo med seboj zvali Bleiweisa). »On je imel lahko delo. Drugi so mu postavili voz pred hišo, drugi napregli konje, drugi po- sadili ga na voz in mu bje dali v roke. Njemu družega ni bilo treba, ko reči: Hi hi! pa še tega dostikrat ni rekel«.

Levstikova razsodba je bila popolno- ma krivična in izvirala največ iz oseb- nega nasprotstva.

Dobila je takrat Ljubljana sloven- skega župana Ambroža. Seznanil se je dr. Vošnjak v Ljubljani z raznimi sloven- skimi možmi. Tam se je razgrel za narod- no delo, katerega je potem izvršil veliko mero.

V Ljubljani pa mu ni kazalo ostati. Šel je na Štajersko v Slov. Bistrico.

Tam je bil sprejet tako-le:

Okrajni predstojnik, h kateremu se je šel predstaviti, mu je rekel: »Sie kommen aus Tomanien. Hier in Steiermark will das Volk nichts wissen von solchen Über- spanntheiten«.

(Pride še.)

DOPISI.

Iz kanalskega okraja.

Iz Kala. — (Požar.) Dne 9. t. m. ob 10. uri predpoludne je zopet upepelil po- žar po 4 letih bivšo »Občnarjevo šolo« brčmarja Štefana Bratuša. Milostljivemu vremenu in pridnosti Kalanov, ki so se iz- kazali zelo pogumne in ravnodušne pri gašenju, se je zalivali, da se je ogenj omejil in so se obvarovale sosednje slani- nate strehe, sicer bi v zimskem času vzdihovalo polovica Kalanov brez strehe in potrebnega živeža. Vzrok nesreči je ravno isti kakor pred štirimi leti. Dimniki naj bodo izohrani in ne izpeljani skozi gorljive snovi, osobito seno bodi dalec proč od dimnika. Treba previdnosti!

Družba sv. Cirila in Metoda.

Za narodno šolo na Blanči daruje Tonček za izgubljenega »Žizka« 5 K.

Domače vesti.

Smrtna kosa. — V tukajšnji bolnišnici usmiljenih bratov je preminul v nedeljo zvečer gospod Josip Urbančič, nadučitelj v Biljah. Podvrget se je operaciji na sle- piču; izvršila se je sicer operacija v redu ali nastale so komplikacije in po par dneh je zatisnil oči bolnik, star komaj 32 let. Pokojni Urbančič je iz širokoznane ugledne rodbine Urbančičev v Kobaridu. Bil je dober učitelj, sploh dober in miro- ljuben človek. Zapušča mlado vdovo in štiri otročiče. Pogreb je bil danes popo- ludne iz kapelice bolnišnice usmiljenih bratov na pokopališče v Bilje, kjer bo v miru počival. Razzaloščenim preostalim naše iskreno sožalje!

Na Gradišču nad Prvačino so položili danes v domačo grudo zemске ostanke Josipa Znidarčiča, posestnika, ki je po kratki bolezni skoro nenadoma umrl. Po- kojni je oče g. nadučitelja Znidarčiča na tukajšnji Ciril-Metodovi šoli na Blanči. Naše sožalje žalujemo!

Priloga. — Današnji številki »Soča« smo priložili stenski vozni red. Ker hočemo, da se naš Vozni red uvede po celi deželi, smo poslali istega razun naročnikom tudi vsem županstvom, krčmarjem in raznim drugim.

Lastniki javnih lokalov so uljudno naprošeni, da vozni red razobesijo na vidnem mestu.

Opozorjamo na Sevelkov koncert, ki bo jutri zvečer v dvorani nemške šole na Senenskem trgu.

Poštne vesti. — Ivan Simončič, poštni aspirant, je imenovan za poštnege oficijanta pri Sv. Luciji ob Soči. — Poštar Ivan Zamperlo je premeščen iz Žirov v Tolmino.

Zveza županov in podžupanov za politični okraj Goriški ter za slovenske občine Gradišanskega okraja je ustanovljena. Namestništvo je že odobrilo pravila. — Zveza naj le pridno deluje!

Mesto začasnega pisarniškega pomočnika pri c. kr. okrajni sodnji v Kobaridu. — Na c. kr. okr. sodnji v Kobaridu je pokriti mesto začasnega pisarniškega pomočnika za čas do 31. decembra t. l. Prošilci za to mesto naj vložijo svoje prošnje s predpisanimi prilogami in z dokazilom poznanja deželnih jezikov pri podpisnem načelnstvu do včetega 20. novembra t. l. Predstojništvo c. k. okr. sodnije Kobarid, dne 13. novembra 1911. Bisail.

Premeščen je iz Tolmina v Pulj namestništveni koncipist dr. Fran Vodopivec

Zemljevid Tripolisa z vsemi deli okoli Sredozemskega morja in označili vseh interesov Italije — je na prodaj v knjigarni A. Gabršček v Trgovskem Dohu. Cena K 1.20, po pošti K 1.30. Zemljevid je nalašč prijeten za čitatelje o ital-turški vojni.

Zaročil se je dne 9. t. m. g. Andrej Oset, posestnik »Tolstovrške slatine« na Koroškem, z gospodično Miciko Urbanc, veleposestnika hčerko iz Lehna pri Ribnici na Štajerskem. Častitamo!

»Slovensko bralno in podporno društvo v Gorici« naznanja gg. pevcem, da jutri večer odpade pevska vaja. Vršila se bo v četrtek ob navadni uri.

Klerikalni shod pri Rebku. — Pišejo nam: V nedeljo, dne 12. t. m. so imeli klerikalci pri Rebku shod »Kmečke zveze«. Ljudij je bilo malo. So pač spoznali delo klerikalnih kerifej. Berbučev vodotok iz Hublja se je spremenil v »mitelo za agitacijo«. Fon je razlagal »delo za kmeta« v državnem zboru, ki obstoji v veliki farbariji, da sta se še ata in mama muzala.

Neki debel in lepo rejen možiček od klerikalcev iz Gorice se je predstavil nekemu Veliko-Žabelju kot doktor, da bi s tem imponiral. Žabelje mu je pa povedal, da ga pozna iz Štanjela in da mu laže, ko pravi, da je dohtar. »Dohtar« je obledel in je šel brez pozdrava. Luka brez klobuka — dohtar! Če drugega ni bilo znamenitega nič na tem shodu, je vsaj promocija Lukota za dohtarja kaj vredna.

»Wer weiss etwas?« — Nekaterim klerikalcem v Gorici jako ugaja v listu »Das interessante Blatt« rubrika »Wer weiss etwas«. Tam najdejo najbrže dosti podobnih si duš. Pretekli teden jim je ta rubrika tako dopadla, da so zapisali v svojem »werweissetwas«-listu, da je naslikan tam neki ruski žid, ki se je klatil nekaj časa po Gorici in »kateremu je delala »Soča« veliko reklamo«. Gregorčičeva lažitorba se je znebila zopet ene laži. — Res pa je to, da je »Narodna prosveta« v Gorici objavila v »Soči« meseca septembra, da je prišel v Gorico neki ruski akademik, ki je voljan poučevati ruščino. To je torej tista velika reklama! — Mi se mislo nič zanimali za onega človeka, ali »Gorica« ve čisto natanko, da je bil oni človek ruski žid in da je sedaj »namakan« v »Interessantes Blatt«-u. — S fa'otsko tendencijsno notico, z nestranno lažjo, so doprinesli klerikalni pisci dokaz, da so »vredni bratci« »Wer weiss etwas«-ov. Odtod pri njih tako zanimanje za slovito rubriko »Wer weiss etwas« v »Interessantes Blatt«-u.

Pepeta iz Prvačine »Gorica« večkrat privleče v svoje predale. Ni lepo od krščanskega lista, da se dela norca iz ubogega reveža. Toda »Gorica« piska na krščanstvo, kadar se zaletava v svojega nasprotnika, poslužujoč se vsakega sredstva. Tudi Pepe iz Prvačine naj jej po-

maga. Pomaga pa v toliko, da se vselej, kadar ga »Gorica« privleče v svoje nečedne predale, pokaže, da je Pepe mnogo bolj pameten kot pa zaleteli pri »Gorici«. Tako je bilo tudi v soboto 11. 11. po Kristovem rojstvu!

Martinov večer »pri jenu«, ki ga je priredil Sokol v nedeljo, je imelo obilo privlačne sile. Vabilu se je odzvalo mnogo-brojno občinstvo, ki vedno ve ceni pomen Sokola ter mu je pripravljeno priskočiti kjerkoli na pomoč. Večer se je vršil v animirani družbi ob splošnem veselju in odobravanju raznih nastopov. Gos je klamenda za 100 K. Prireditelji večera smejo biti z uspehom zadovoljni. Vsa čast in hvala sodelovalcem.

Banka popolare! — Za Lenassija in dr. Luzzatto so bili vložili njuni zagovorniki ničnostno pritožbo glede na obsodbo Luzzatta na 3 in Lenassija na 2 meseca ječe, državno pravdnštvo pa zahteva večjo kazn. O tem bo razpravljala najvišja sodnja dne 4. decembra t. l.

Laščina je uradni jezik pri tukajšnji okrajni bolniški blagajni, ki je v rokah pravičnih socialnih demokratov in katera nekaj rdečkarjev prav izborno redi. »Tukaj je laščina uradni jezik«, tako se je odrezal rdeči mož v okrajni bolniški blagajni nasproti slovenskemu obrtniku in šilil je Slovenca, naj podpiše laški zapisnik. Slovenski obrtnik tega seveda ni hotel storiti, pa je le šilil vanj socialnodemokratski uradni okrajne bolniške blagajne. Dosegel ni svojega namena. Slovenski obrtnik je zahteval slovenski zapisnik, ker mu ga nastavljenec rdeče blagajne ni dal, je odšel in oni nastavljenec lahko sedaj prebira laški zapisnik brez podpisa. Nestrannost in krivica je to, da se sili v okrajni bolniški blagajni obrtnika podpisati laški zapisnik! Drugi slovenski obrtnik pa nam je pravil, da ž njim niti slovensko niso hoteli govoriti! Tako delajo rdečkarji, ki se po shodih in svojih listih pridušajo, kako da so pravični nasproti vsem! Krivični so ne pa pravični. Zahtevamo pa prav odločno, da nehajo take šikanje v okrajni bolniški blagajni! Je zadnji čas.

Vodstvo blagajne pošilja rado »popravke«. Naj se le predrzne poslati na opisano resnico »popravke«; jej že damo vetra!

Pettarinovi agitatorji pred sodnijo. — Včeraj je bilo pred okrajno sodnijo v Gorici 12 agitatorjev iz Červinjana in okolice, ki so ob državnozborskih volitvah agitirali za Pettarina tako, da so prišli v navskrižje z volilnim zakonom. Eden je oproščen, drugi so obsojeni v zapor od 48 ur do 14 dni in volilno pravico izgubijo za 6 let.

Z zletom Widmerjev iz Gorice v Trst ne bo nič. Ko je poskušal aparat na Rojcah, se mu je del aeroplana precej poškodoval. Zlet v Trst je opustil. Čez zim bo Widmer v Pordenone, na spomlad pa hče zleteti iz Benetk v Trst.

Samomor. — Iz Trsta je prišla v Gorico na obisk k neki družini v ulici Barzelini 19 letna Judita Citerich. Pred časom je hodila v Gorici v šolo, se seznanila z nekim mladenčcem ter povila deklico. Ne ve se prav, zakaj je v noči na nedeljo pila strup. Našli so jo mrtvo.

Sokolski vestnik.

Sokolu na Dobrovem sta darovala brat Anton Juša iz Drnovka 50 K; C. Z. 2 K. Hvala jima iz srca!

Omeniti moramo, da se je začelo v našem Sokolu pridno telovaditi. Sedaj se vodi redovne in župne vaje za zlet v Mirni prihodnje leto. Orodja se nimamo, radi tega smo se obrnili do rodoljubov in prijateljev sokolske misli s ponižno prošnjo, da bi nam blagovolili pomagati, da si zamoremo nabaviti telovadno orodje. Kakor vidimo, nismo naleteli na odpor in upamo, da nam bo možno s pomočjo cenjenih rodoljubov priti do zaželenega cilja. Težka je sicer naša naloga, a železna volja vse premaga in upamo, da postane naš Sokol mogočen branik ob narodni meji. Vže je skušala »Lega« prodreti v naša krasna Brda, ali ni se jej posrečilo in upamo, da s sokolstvom še popolnimo narodno vednost in odločnost briskega prebivalstva. Na zdar! Odbor.

Trgovsko-obrtna in gospodarske vesti.

Razstava del obrtniških vajencev v ukrajinski trgovski zbornici je bila zaključena v nedeljo z razdelitvijo daril. Razstavljena so bila lepa dela. Tudi mnogo slov. vajencev je med razstavljalci in odarovanimi.

Neprevzete pošiljave konfekcijskega blaga. — V sled neprevzetja leži v Sylösskladišču v Trstu pošiljave konfekcijskega blaga za ženske in otroke v fakturirani vrednosti okroglih 2000 K, ki je bila dočlena iz Berlina za Aleksandrijo. Izvoz je carine prost, za uvoz je plačati carina. Kdor hoče kupiti, dobi podrobne podatke ob delavnikih od 9—12 ure dopoldne pri komercialnem oddelku c. kr. državno-železniškega ravnateljstva v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 9 III. nadstropje vrata št. 137.

Brzjojavke za Kitajsko. — Glasom razpisa c. kr. trgovskega ministerstva na Dunaju z dne 25. X. t. l. se sprejemajo brzjojavke, ki so namenjene v notranjost Kitajske, do nadaljnjih odredb. Na riziko odpošiljateljev. Nadalje se razglša, da smejo brzjojavke v Tripolitanijo z dogovorjenim ali šifrovanim besedilom obstojati iz največ 25 taksi podvrženih besed. Od c. kr. poštnega in brzjojavnega ravnateljstva.

Politični pregled.

Poslanska zbornica bo zborovala najbrže tudi še čez novo leto, ker merodajni krogi želijo, da bi bila brambna predloga rešena vsaj do konca marca 1912. Parlamentarne razmere na Ogrskem so se zboljšale in pripuščena je razprava o brambni predlogi. Torej se mudi tudi v Avstriji, ali najprvo treba imeti trdno parlamentarno večino. Ali jo dobi Stürgkh? Malo je upanja. — Deželni zbori radi tega najbrže ne bodo sklicani do spomladi 1912.

Revolucija na Kitajskem. — Mesto Cifu so zavzeli revolucionarji brez prelivanja krvi. V Pekingu je vse do skrajnosti razburjeno. Kje je Kitajski dvor, se ne ve.

Vojna med Turčijo in Italijo.

Intervencija Avstrije odklonjena.

Poslanik naš v Carigradu je imel pogovor z velikim vezirjem, da bi Avstro-Ogrska posredovala za mir. Ali veliki vezir je odklonil vsako posredovanje, rekoč, da Turčija ne odneha, dokler bo ka' italijanski vojak v Tripolitani.

Tripolis.

Manjši boji in spopadi se vrše vsaki dan. Sedaj naletijo Italijani na Arabce in Turke, sedaj streljajo ti neopaženi izza goščav na Italijane. Takih spopadov je več vsaki dan. V Tripolisu razsaja kolera dalje ter zahteva obilo žrtev. — Italijansko južno fronto so naskočili Arabci pa so bili odbiti. — Napovedane velike morda odločilne bitke dosejaj še ni bilo. Arabci se ornejujejo na manjše spopade. Turška vlada je kupila na Francoskem dva letalna stroja za afričansko bojišče. — Pri bumeljanskih studencih so bile turške čete baje poražene.

Posebni poročil iz Tripolisa ni. Čuje se le o manjših bojih. — Turško bojišče Ain-Zara bombardirajo Italijani s svojih ladij. Izborna služijo Italijanom aeroplani in baloni. S temi zasledujejo, kje se zbirajo Turki ter naznanjajo to. Ladjam, odkoder potem lete streli na Turke. — Italija izkrcava še vedno vojaštvo v Tripolitani: v Tripolisu, Bengasiju, Darni in Tobruku. — Turške čete se zbirajo okoli Tripolisa. — Dežuje neprestano.

V Egejskem morju.

Italijani so res pripravljeni na operacije v Egejskem morju. Govorilo se je že o bombardiranju otoka Mitilene, ali ta vest se dementuje z italijanske strani. Turške oblasti so razdelile med domačine orožje. Turki mislijo, da Italijani zavzamejo otoke Mitilene in Lemno, potem pa naskočijo Dardanele. — »Reichspost« poroča, da namerava Avstro-Ogrska sporazumno z drugimi vlastmi izraziti italijanski vladi svoje pomisleke glede akcije Italije v Egejskem morju, ki bi se kako dotaknila balkanskih interesov.

Razne vesti.

Društvo svobodom slov. akad. »Sava« na Dunaju si je izvolilo na svojem I. red. obd. zboru dne 3. novembra 1911. za svoj žimski tečaj sledeči odbor: Predsednik: Srečko Lapajne, for.; podpreds. Pavlin Aci, iur.; tajnik: Stanko Jurko, iur.; blagajnik: Vinko Lapajne, iur.; knjižničar: Jos. Samec, m. vet.; namestnik: Fras Ivan, med.; gospodar: Korošak-Krešimir, export.; arhivar: Brovet Ruprecht, for.; namestnika: Kutin Friderik, civil., Fras Ivo, med.

Občinske volitve v celjski okolici na Štajerskem se bodo vršile koncem tega meseca, 27. in 28. nov. Na slovenski strani se je med obema slovenskima strankama dosegel sporazum in je s tem častna slovenska zmagava v drugem in tretjem razredu sigurna. Torej skupno delo! Slovenci se naravno udeležijo volitev tudi v prvem razredu. Čuje se, da Nemci z vsoto silo delajo na to, da bi prišel v okoliško občino vladni komisar!

75 milijonov mark za pornografsko literaturo. — V letih 1908. in 1909. se je izdalo v Nemčiji za pornografsko literaturo 75 milijonov mark. Na prvem mestu so ulični romani, ki izhajajo v zvezkih, in detektivski romani, v katerih se slikajo razbojništva. Nekaterih takih romanov se je razprodalo od 100—150.000 komradov. Proti take vrste literaturi se vrši sicer ljut boj, vendar ne pomaga nič; taka literatura še raste.

Zaklad dominikancev. — Zaplenjeni dominikanski samostan Barro v Lizaboni straži vsako noč čuvaj. Pred kratkim je napadla čuvaja skrivnostna postava in ga ranila s strelom. Čuvaj je nato neznanca ustrelil. Dognali so, da je ustreljena oseba dominikanec. Ko so dominikance pregnali, so ti zakopali svoje zaklade na samostanskem zemljišču. Zaklad obsega dragocene kelihe, z dragim kamenjem okrašene križe in čisto zlato. Menihi so skušali zaklad ponoči polagoma odnesti.

Iz četrtega nadstropja je skočila v Trstu 41 letna Leticija Colauti. Najprvo je pila strup ali ker je mislila, da jo rešijo, je skočila iz četrtega nadstropja na tlak in se ubila.

Velikanski vihar je divjal v enem delu Wisconsin in Illinois. Skoda je ogromna. Ubilih je obilo oseb. Skode v Wisconsinu je okoli 4 milijone dolarjev.

Žrtev aviatike. — Francoski avijatik Brindeion je padel s svojim aeroplanom blizu Pariza ter se smrtno poškodoval.

Nesreča na torpedovki v Pulju. — Požil je na neki torpedovki glavni parni ventil sprednjega kotla. Par je oparil dva kurjača in jednega masinista. Kurjača sta mrtva.

Bog morilca Sičinskega. — Kam je ušel Sičinski iz ječe, ne morejo dognati oblasti. Sodijo, da na Rumunsko ni pobegnil, ampak da bi utegnil biti skrit v kakem ma'oruskem samostanu. Zato nameravajo preiskati te samostane.

(Dolje na četrti strani.)

Dr. Avgust De Fieri

specialist za notranje bolezni in nervoznost

je odprl svoj ambulatorij v Via Petrarca št. 3, I. nad.

Ordinira od 2.—4. popoldne.

Dvonedstropna hiša se proda

v sredini mesta Idrije, na prometnem kraju. V njej se nahaja že nad 20 let gostilna. — Hiša je jako pripravna za trgovino ali vinsko kupčijo na debelo, ker ima prostorno klet. Cena 25.000 K. Naslov pove naše upravnštvo.

Prvi zrakoplovni poštni urad. — V Hempsteadu so postavili na mednarodnem mesečnem trgu prvo zračno pošto postajo. Zračna pošta je postojala izprva samo med zrakoplovno postajo in Novim Jorkom; sedaj je razširjeno poslovanje prve zračne postaje na vse poštne urade do 25 angleških milj okoli Hempsteada. Na zrakoplovnem poštnem uradu razdele posamnim poštnim uradom namenjene pisma in jih dajo v vrečice. Potem pa, brzojavno obvestijo vsako postajo, ki ima za njo letalni stroj pošto. Na dotični postaji nato pazijo, kdaj priplava letalni stroj. Ko pride ta nad poštni urad, spusti vrečico za tisti kraj na zemljo in jo vjamejo na poštnem uradu. Nato odhitijo letalni stoj dalje in odda na opisani način prihodnjemu poštnemu uradu vrečico s pošiljatkami. Glavni poštni urad namerava leta 1912. urediti celo vrsto takih zračnih poštinih uradov.

Nesreča na železniškem tiru. — Dne 5. t. m. je povozil blizu Št. Ilja na Štajerskem tovorni vlak 24 letno Lizo Drozg. Šla je preko proge, ko se je vlak odpeljal proti severu, pa ni zapazila, da pride od druge strani zopet vlak. Odrtnal ji je lobanjo in nogo pod gležnjem. V ponedeljek dne 30. oktobra 1911 je bila v Jarenini poročena, v nedeljo dne 5. novembra pa je izdihnila v naročju mladega moža.

Ravnatelj cirkusa, ki si zna pomagati. — V neko provincialno mesto v Italiji je prišel cirkus ter dal predstave. Obisk pa je bil slab kljub temu, da je bila vstopnina majhna. Ali lastnik cirkusa si je znal pomagati. Napravil je velike lepake z napisom: Vstop prost. Vse je drlo v cirkus, živahno je bilo v cirkusu in aplavdirali so umetniki. Pri zadnji točki vspehoda pa je dal gospodar nabiti po cirkusu okoli lepake s pozivom: Pri odhodu iz cirkusa mora plačati vsak 50 centezimov. Občinstvo je hočeš, nočeš moralo plačati, ker na vratih so stali močni cirkusovi boritelji, in ni kazalo, zoperstaviti se plačilu »izstopnine«.

Mali oglasi.

Najmanjša pristojbina stane 60 v. n. Ako je oglas obsekalni se računa za vsako besedo 3 v. n. Najprejpravilnejše inseriranje za trgovce in obrtnike. Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih na deseti (in celo v mestu) nihče ne pozna, kar nikjer ne favorizirajo. Škoda ni majhna.

Radi odpetovanja se proda dobro ohranjeno žensko kolo. — Natančneje pove naše upravništvo.

Kuharica, za vsa opravila, plača 24 K, se sprejme v zasebno hišo. Ponudbe sprejema: gospodična Goriup, Piazza Ginastica št. 3.

Meblovana soba s prostim vhodom, svitla in zračna, v sredini mesta se odda takoj v najem. — Naslov pove upravništvo.

Drva za kurjavo, okrogla, po K 8— meter, ter, razcepljena po K 9— meter, se dobijo v zalogi lesa J. Goljčevšek v Gorici, na Corsu Frana Josipa.

Knjigovodkinjo,

ki ima že več let prakse in je izurjena moč
se sprejme takoj.

Zahteva se popolno znanje slov. jezika, nemščine in knjigovodstva. — Prednost imajo one, ki so bile že v kaki trgovini s papirjem. Ponudbe na naše upravništvo pod šifro: »DELAVNOST«.

Pozor rodoljubi!

Zahtevajte povsod naše igralne karte

„Primorka“ in „Slava“

Na prodaj so v Gorici: v trgovini Gaspardis na Travniku št. 24, v tobakarni Sandagna, Gosposka ulica, v Solkanu: tobakarna Andrej Liden, v Kojškem: trgovina Karol Lenardlić, v Tolminu: A. J. Vrtovec.

Nanut & Bregant

avtorizovana stavbena tvrdka

v Gorici

ulica Adelaide Ristori šte. 5

se priporočata p. n. občinstvu za vsa stavbena dela. Izdelujeta vsakovrstne uarčre, proračune in kolavdacije po najnižjih cenah.

Zlato na obroke!

Kdor pošlje K 14—, dobi takoj krasno pristno srebrno uro z dvojnimi pokrovom. Jamči se za 5 let. Zlato verižico 14-karat, moderne fazone, 56 gramov težko, uradno puncirano, za K 150— na obroke. Pogoji zelo ugodni. Samo K 5 mesečno. Moške in ženske ure.

Prvi znesek se lahko vplača po povzetju.

H. WEISS, Nagysalla št. 3, Ugersko.

Naznanilo.

Usojam si uljudno naznaniti slav. občinstvu, da sem otvoril.

novo mesnico

v ulici Treh kraljev (Via Tre Rè) št. 16 pri kavarni „Dogana“.

Zagotavljam solidno postrežbo in blago prve vrste. Na željo gosp. odjemalcev se pošilja meso tudi na dom.

V mesnici imam vedno veliko izbër razne divjačine in domače, izvrstno pitane perutnine.

Posebnost: prašičje meso vseh vrst.

Za mnogobrojen obisk se toplo priporočam

Andrej Frandolić, mesar.

Ivan Maroni - Gorica

ulica Ariosto Mattioli

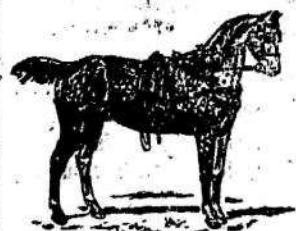
goriška tovarna mosaičnih plošč, izdelanih po beneškem sistemu in iz navadnega cementa.

Izvršuje raznovrstna olupševalna dela pri stavbah, bodisi iz cementa ali iz ponarejenega kamna. — Elegantne kopalne banje. — Cevi iz cementa v raznih širjavah.

Sprejme se kakoršnokoli delo.

Ivan Kravos

na Kornu št. 11. GORICA na Kornu št. 11 sedlarska delavnica

in zaloga različnih konjskih vpreg za lahko ali pa težko vožnjo; dalje ima v zalogi različne konjske potrebščine, kot so: kovčge, torbice, denarnice, listnice itd. — Izvršuje in sprejema v popravilo različne koleselne in kočije

Popravila se izvršujejo točno.

Cene zmerne.

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

(V lastni hiši, Gosposka ulica št. 7, I. nadst.) — Telefon št. 79. Račun poštne hranilnice šte. 837.315.

Na občnem zboru dne 23. aprila 1911. se je določilo:

Hranilne vloge se obrestujejo po 4 1/2 %. Stalne večje vloge z enoletno odpovedjo po dogovoru. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.

Brezplačni hišni hranilniki.

Posojila se dajejo zadrugnikom na vknjižbo po 5 1/2 %, na varščino ali zastave in na menjice po 6 %.

Glavni deleži se obrestujejo koncem leta 1909. s 6 %.

Stanje 31. dec. 1910.: Zadrugnikov 1886 z deleži v znesku 73.642 kron. — Hranilne vloge: 1.423.351.26. Posojila: 1.488.919.— — Rezervni zaklad: 96.847.44. — Vrednost hiš: 372.096.66.

Za one, ki trpijo na želodcu!

Vsem onim, ki so si nekopali kako želodčno bolezen s prehlajenjem ali s preobremenjenjem želodca, z zaužitjem slabih, za prebavo težkih, premrzlih ali prevročih jedi ali z nezmernim življenjem kakor: želodčni katar, krča v želodcu, bolečine v želodcu, težko prebavo, slabost, se priporoča tem potom dobro domače sredstvo, čigar blagodejni vpliv se je preiskoval že več let. In to je

Hubert Ullrich-ovo želiščno vino.

To želiščno vino je izdelano iz izvrsnih, zdravih želišč in iz vina ter ojači in oživi prebavne organe človeka. Želiščno vino odstrani nerednosti pri prebavljanju in pospešuje tvoritev zdrave krvi.

S pravovrsto porabo se udnjijo želodčne bolezni že v kalu. Zatorej se ne sme obojavljati pri uporabi. Simptomi, kakor: glavobol, kolcanje, žganje, napihnjenost, bljuvanje, ki se pojavljajo pri starih želodčnih boleznih, poenjajo večkrat po par požirkih tega vina.

Zaprte in njega slabe posledice, kakor: kolika, utripanje, srca, slabo spanje, kakor tudi nabiranje krvi v jetrah, v slezeni in hemoroidne bolezni se odstranijo z želiščnim vinom. Želiščno vino odstrani neprebavljivost in vse nepotrebne stvari iz želodca in črevesa, da pospešuje stol.

Suho in blede obličje, pomanjkanje krvi,

slabost so po navadi posledice slabe prebave, pomanjkljive krvotvoritve in bolnega stanja jeter. Osebe, ki nimajo teka, so nervozno oslabiljene in ozlovljene, trpijo na glavobolu, so brez sna, hirajo in trpijo. Želiščno vino daje oslabiljenemu življenju novo moč. Želiščno vino povzdigne tok, pospeši prebavo in hrano, oživlja prememo snovi, pospeši tvoritev krvi, pomiri razdražena žive in vstvari novo veselje do življenja. Mnoga priznavanja in zahvale spričujejo to.

Želiščno vino se dobi v steklenicah po 3 in 4 K v lekarnah sledečih krajev: Gorica, Kormil, Gradišče, Romans, Ajel, Campolongo, Ronke, Tržič, Ajdovščina, Gor. Idrija, Tolmin, Kanal, Čedad, Vidom, Palma, Červinjan, Ozej, Fiumičel, Gradež, Sežana, Vipava, Postojna, Trst, Milje itd.; kakor tudi v vseh drugih manjših in večjih krajih Goriško Gradiščanske v lekarnah.

Tudi razpošiljajo lekarne v Gorici želiščno vino po originalnih cenah v vse kraje Avstro Ogrske.

Svari se pred ponarejanjem!

Zahtevajte izrecno

Hubert Ullrich-ovo. Želiščno vino.

Moje želiščno vino ni nobeno tajno sredstvo; njegove sestavine so: vino malaga 400, vinski škrljaj 100,0, glicerina 100,0, črno vino 240,0, sok jerebika 150,0, črnašev sok 32,0, aniz, razne rastlinske korenine itd. Te sestavine se zmešajo

Kupuite

pri tvrdki

Kupujte

Kerševani & Čuk

na Stalnem trgu (Piazza Duomo) v GORICI šte. 9

Ker le ta Vam nudi najboljše in najcenejše šivalne stroje, dvokolesa, puške, samokrese, gramofone in plošče, vsakovrstna kmetijska orodja, slamoreznice, stiskalnice, drozgalnice, orala, brane itd. Posebno priporoča:

Original Victoria šivalne stroje, kateri so pripravljeni za umetno vezenje in krpanje, ter imajo lahke tek.

Original Victoria šivalni stroji imajo dva pasova za hitri in počasni tek, ter so po rabi 20 let še vedno brezšumni.

Z Original Victoria šivalnim strojem napravite od 2000 3000 ubodov v 1 minuti.

Za Original Victoria šivalne stroje jamčimo 10 let

Trdka opozarja cenj. kolesarje na svojo zalogo koles

Uch, Styria, Dürkopp ter domače izdelke. Vsakdo kdor kupi pri tej tvrdki dvokolo je postrežen solidno in si prihrani najmanj K 30— ker trdka ne vračuna provizije zastopnikov. Vsled tega je pri tvrdki Kerševani & Čuk po ceni blago.

Daje tudi na mesečne obroke.

Ceniki zastoj in poštne prosto.

